

پیش‌بینی کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی بر اساس سبک‌های دلبستگی در زنان

سمیه غنیمتی

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی.

نام نویسنده مسئول:

سمیه غنیمتی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۱۹

چکیده

مقدمه: نقش جهت‌گیری مذهبی در روال زندگی آدمی خصوصاً زنان موضوع مورد توجه و مورد مطالعه حوزه روان‌شناسی و رفتارشناسی است. سبک دلبستگی نیز یکی از عوامل شخصی است که بر همسازی و ناهمسازی زناشویی تأثیر گذار است. هدف این مطالعه پیش‌بینی کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی بر اساس سبک‌های دلبستگی در زنان بود. **روش‌شناسی:** این مطالعه به روش توصیفی - همبستگی انجام شد. جامعه آماری شامل زنان شهر قم که به صورت داوطلب و به صورت در دسترس با نمونه ۲۷۷ نفر، شرکت کردند. ابزار اندازه‌گیری شامل سه پرسشنامه استاندارد «کمال‌گرایی»، «جهت‌گیری مذهبی» و «سبک‌های دلبستگی»، با روایی و پایایی مطلوب بود. **یافته‌ها:** بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی رابطه معناداری، وجود دارد. بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی در زنان 0.54 همبستگی چندگانه وجود داشته و مقیاس سبک‌های دلبستگی قادرند به میزان 30 درصد از تغییرات مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی در زنان را تبیین کنند. مقیاس سبک‌های دلبستگی قادر است جهت‌گیری مذهبی را 27 درصد و کمال‌گرایی را 44 درصد، در زنان، پیش‌بینی کند. **نتیجه‌گیری:** این مطالعه نشان داد سبک‌های دلبستگی پیش‌بینی کننده مناسبی برای کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی در زنان بوده و البته اثر کمال‌گرایی بیشتر از جهت‌گیری مذهبی در تغییرات سبک‌های دلبستگی است. بنابراین در برنامه‌ریزی آموزش خانواده و آموزش سبک‌های دلبستگی در زنان باید به کمال‌گرایی بیشتر از گرایش‌های مذهبی، توجه شود.

واژگان کلیدی: کمال‌گرایی، جهت‌گیری مذهبی، سبک‌های دلبستگی، زنان شهر قم.

مقدمه

ویلیام جیمز، یکی از پدیدآورندگان رشته روانشناسی، «خود» را به دو بخش تقسیم کرد: خود مفعولی و خود فاعلی. «خود مفعولی» مجموعه چیزهایی است که شخص می‌تواند آن را مال خود بنامد و شامل توانایی‌ها، خصوصیات اجتماعی و شخصیتی و متعلقات مادی است. «خود فاعلی» خود داننده است. این جنبه خود دائم تجارب حاصل از ارتباط با مردم، اشیا و واقعی را به نحوی کاملاً ذهنی سازمان داده، تفسیر می‌کند. به عبارت دیگر، خود فاعلی در خود تأمل می‌کند و از طبیعت خود باخبر است. خود مفعولی دارای جنبه‌های مادی، فعال، اجتماعی و روانی می‌باشد. به طور کلی دو بعد بهنجار و نابهنجار کمال‌گرایی مورد تائید قرار گرفته است (بشارت، ۱۳۸۶). پژوهش‌ها کمال‌گرایی را ویژگی چندوجهی دانسته و بر بعد سالم آن تأکید دارند. بعد سالم آن شامل انتظار معیارهای بالا برای عملکرد و اولویت قائل شدن برای نظم در زندگی است. زمانی که انتظارات منطقی فرد دارای بعد کمال‌گرایی مثبت برآورده نمی‌شود، با مدیریت صحیح هیجانات خویش همراه با عزت نفس با این موضوع مقابله می‌کند. حضور کمال‌گرایی منفی باعث می‌شود فرد بدون منطق معیارهای بالایی برای خودش وضع کند و شکست در مقابل این معیارها به پریشانی روان‌شناختی در او منجر خواهد شد. افراد دارای بعد ناسالم کمال‌گرایی برای بی‌عیب بودن و به حداقل رساندن اشتباہات تلاش فراوانی می‌کنند. این بعد کمال‌گرایی با گرایش در جهت خود انتقادی مشخص می‌شود (حاجی‌سیدتقوی، همکاران، ۱۳۹۴).

در مطالعه رایس، میرزاده و بشارت مشخص شد که دلبستگی اینمن با کمال‌گرایی بهنجار و دلبستگی نا اینمن با کمال‌گرایی نوروتیک همبستگی دارد (بشارت، همکاران، ۱۳۸۶). طبق نظر هورنای فرد کمال‌گرا راه حل همه مشکلات را که تا کنون برای او به وجود آمده در تخیل جستجو می‌کند. یعنی به این شیوه موفق می‌شود که نخست خود را برجسته تر و برتر از دیگران بپنداشد و احساس کوچکی و حقارت خود را آرامش بخشد و در تخیل تضادهای خود را حل کند. از نظر آلپورت افراد مذهبی با جهت‌گیری درونی ضمن درونی سازی ارزش‌های دینی، مذهب را به مثابه هدف در نظر می‌گیرند. در حالی که افراد با جهت‌گیری بیرونی، دین را صرفاً وسیله‌ای برای نیل به اهداف دیگر در نظر می‌گیرند (آلپورت و راس ۱۹۶۷ به نقل از (ای فولتون) ۱۹۹۷). اخیراً نظریه آلپورت در زمینه جهت‌گیری دینی بیرونی به دو مقوله اجتماعی و شخصی بسط یافته است. طبق این تقسیم‌بندی افراد دارای جهت‌گیری دینی بیرونی اجتماعی از مذهب جهت نیل به اهداف اجتماعی سود می‌جویند، در حالی که در جهت‌گیری مذهبی بیرونی شخصی افراد از مذهب جهت کسب امنیت فردی استفاده می‌کنند (گورساج و مک فرسون ۱۹۸۹، کرک پاتریک ۱۹۸۹ به نقل از (ای فولتون) ۱۹۹۷). نظریه‌ی دلبستگی در ابتدا توسط جان بالبی روانکاو انگلیسی ابداع شد. وی متأثر از آموزه‌های کردارشناسی و روانکاوی سنتی، دلبستگی را به عنوان مهم‌ترین رفتار قابل مطالعه در افراد در یک مجموعه عنوان کرد. بالبی مشاهده کرد که افراد به منظور جدا نشدن از نزدیکان خود یا برقراری مجدد نزدیکی با آنها، رفتارهای گوناگونی مانند گریه کردن، بی‌قراری و ابراز دلتنگی را از خود نشان می‌دهند.

مبانی نظری و پیشینه

کسانی که کمال‌گرایی بهنجار یا سازگارانه هستند، معیارهای بالایی را برای خود در نظر می‌گیرند اما به جای اینکه رسیدن یا نرسیدن به آن معیارها برایشان مهم باشد، نفس تلاش کردن برای رسیدن به هدف برایشان اهمیت دارد. کمال‌گرایان مثبت از کار و تلاش زیاد لذت می‌برند و وقتی که در انجام دادن یا ندادن کاری آزادند، سعی می‌کنند آن را به بهترین نحوی که می‌توانند انجام دهند. کمال‌گرایی بهنجار نه تنها موجب مشکلی نمی‌شود بلکه باعث می‌شود که فرد استعدادهای خود را شکوفا کند و به احساس رضایت شخصی بالایی دست یابد. کمال‌گرایی، درواقع باوری غیرمنطقی است که اشخاص نسبت به خود و محیط اطراف خود دارند. افرادی که کمال‌گرا هستند، معتقدند که خود و محیط اطرافشان باید کامل بوده و هرگونه تلاشی در زندگی باید بدون اشتباہ و خطأ باشد.

نتایج پژوهش‌های مربوط به کمال‌گرایی و تأثیرات مثبت و منفی آن، تأثیرگذاری کمال‌گرایی را بر افکار، عواطف و رفتارها تأیید کرده‌اند. بلت معتقد است که کمال‌گرایان سازش نایافته (نوروتیک) شدیداً از شکست اجتناب می‌کنند و در مقابل احتمال انتقادگری دیگران آسیب‌پذیرند. این گروه از کمال‌گرایان، حوزه‌های مختلف فعالیت و روابط اجتماعی را تهدید کننده، تحمیلی و ناحمایت گر تلقی می‌کنند (بلت، ۱۹۹۵). بر عکس، افراد دارای کمال‌گرایی بهنجار در عین حال که استانداردهای شخصی

بالا برای خود وضع می‌کنند، می‌توانند محدودیت‌های شخصی و محیطی را بپذیرند و خودشان را موفق بدانند حتی اگر استاندارهای شخصی آن‌ها کاملاً محقق نشود (بشارت و همکاران، ۱۳۸۶).

بالبی اختلال‌های ارتباطی و روان‌شناختی را محصول تهدید، اختلال و گستاخی در پیوندهای دلبستگی می‌دانست. از دیدگاه نظریه دلبستگی، اختلال‌های روان‌شناختی به عنوان محصول مدل‌های درون‌کاوی خود" و "دیگری" نسبتاً انعطاف‌ناپذیر و به روی اطلاعات جدید بسته شده‌اند، و درنتیجه، شخص در کنش‌وریهای روان‌شناختی و ارتباطی دچار درمان‌گشته شده است (بشارت، ۱۳۸۶). امروزه نظریه دلبستگی الهام‌بخش هزاران پژوهش درباره نقش دلبستگی بر تحول شخصیت، رشد اجتماعی، انواع اختلال‌های روانی مانند افسردگی، اضطراب جدایی، مدرسه هراسی، وسعت هراسی، اختلال‌های گستاخی، تضادورزی، هراس اجتماعی، اختلال خوردن، اختلالات شخصیت مرزی، اختلال شخصیت ضاداجتماعی بوده است. پیامد چنین پژوهش‌هایی گشوده شدن دریچه‌های نوینی بر روانشناسی است تا بتواند پاسخ‌هایی عملی‌تر و دقیق‌تر برای مسائل مربوط به تحول شخصیت و اجتماعی شدن انسان و از سوی دیگر تبیین برخی از اختلال‌های روانی بیابد (خانجانی، ۱۳۸۶).

روشنی (۲۰۱۲)، در پژوهشی نشان داد بین باورهای مذهبی و رضایت از زندگی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. فتوحی بناب و همکاران (۱۳۸۸)، در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین جهت گیری مذهبی و سازگاری زناشویی که از میان زوجین ناسازگار مراجعه کننده به دادگاه خانواده شهر تبریز انتخاب شدند تحلیل نتایج نشان داد که جهت گیری مذهبی درونی پیش‌بینی کننده معنی داری برای متغیر سازگاری زناشویی می‌باشد.

هانر و گنچوز (۲۰۱۰)، معتقد‌نند نگرش مذهبی می‌تواند در ارتباط زناشویی مؤثر باشد؛ زیرا مذهب شامل رهنمودهایی برای زندگی و ارائه دهنده سامانه باورها و ارزش‌های این ویژگی‌ها می‌تواند زندگی زناشویی را متأثر سازند (خدایاری‌فرد و دیگران، ۱۳۸۶).

کیم و دیگران (۲۰۱۱)، به این نتیجه دست یافتند که عمل به باورهای دینی، با هیجانات و عواطف مثبت مانند خوش‌خُلقی، شادکامی، مهربانی، اعتماد به نفس، توجه و آرامش رابطه مثبت دارد.

مارکمن و همکاران (۲۰۰۱)، نتیجه گرفتند تفاوت‌های موجود در نگرشها، اعتقادات مذهبی و انتظارات ممکن است باعث تداخل در تصمیم گیری شود. این نوع اختلاف نظرها در یک رابطه می‌تواند باعث تعارض شود.

نادری و همکاران (۱۳۹۳)، در مطالعه‌ای با عنوان "بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی مادر با سازگاری دانش‌آموزان با توجه به میزان تحصیلات والدین" روی ۲۹۵ نفر از دانش‌آموزان به روش تصادفی خوش‌های (چندمرحله‌ای) از بین دبیرستان‌های دولتی ناحیه دو شهر کرمان انتخاب شدند ابزار تحقیق جهت سنجش دلبستگی شامل پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان استفاده کرد و دریافت ابعاد مختلف سازگاری از طریق سبک‌های دلبستگی تبیین و پیش‌بینی پذیر است، به‌طوری که با افزایش دلبستگی این‌من، سازگاری بیشتر شود.

واحدی و همکاران (۱۳۸۸)، در مطالعه‌ای با عنوان "بررسی ارتباط سبک‌های دلبستگی دینی و سلامت روانی دانشجویان ایرانی با سبک‌های دلبستگی والدین خود" روی ۳۵۷ دانشجو از دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی و دانشگاه علامه طباطبائی که با روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند برای سنجش دلبستگی به والدین از آزمون سبک‌های دلبستگی (هزن و شاور) استفاده شد برای سنجش توکل (دلبستگی دینی) از پرسشنامه راهیابی در حوادث و رخدادهای زندگی استفاده گردید. نتایج این پژوهش نشان داد که میان سبک‌های دلبستگی والدین و سبک‌های دلبستگی دینی خود (شخصی) هیچ‌گونه رابطه‌ای وجود ندارد.

آرمنی و همکاران (۱۳۹۰)، در پژوهشی با عنوان "رابطه ابعاد کمال‌گرایی والدین با عزت‌نفس و خودکارآمدی فرزندان" یک مطالعه بر روی ۱۲۰ نفر دانش‌آموز دختر و ۱۲۰ دانش‌آموز پسر در دوره متوسطه از طریق روش نمونه‌گیری خوش‌های چندمرحله‌ای با استفاده از پرسشنامه کمال‌گرایی فراست به نتایج زیر دست یافت. نتایج نشان داد که بین ابعاد کمال‌گرایی والدین با متغیر عزت‌نفس در بعد نظم و ترتیب مادر رابطه مثبت و معنادار و با انتقادات مادر و پدر نگرانی از اشتباهات پدر، رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. ابعاد کمال‌گرایی والدین با عزت‌نفس و خودکارآمدی فرزندان رابطه منفی معنی‌دار دارد.

بشارت و همکاران (۱۳۸۶)، در مطالعه‌ای با عنوان "رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی" روی ۱۷۰ دانشجوی دانشگاه تهران (۹۷ دختر، ۷۳ پسر) با استفاده از پرسشنامه دلبستگی بزرگسال و کمال‌گرایی مثبت و منفی به نتایج زیر دست یافت: بین

سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی مثبت و منفی رابطه معنادار وجود دارد. سبک دلبستگی ایمن با کمال‌گرایی مثبت همبستگی مثبت و با کمال‌گرایی منفی همبستگی منفی دارد. سبک‌های دلبستگی نایمن با کمال‌گرایی مثبت همبستگی منفی و با کمال‌گرایی منفی همبستگی مثبت دارد.

جوشن‌لو (۱۳۸۳)، در مقاله‌ای با عنوان رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی مثبت و منفی هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی است. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی مثبت و منفی رابطه معنی دار وجود دارد. سبک دلبستگی ایمن با کمال‌گرایی مثبت همبستگی مثبت و با کمال‌گرایی منفی همبستگی منفی دارد. سبک‌های دلبستگی نایمن (اجتنابی، دوسوگرا) با کمال‌گرایی مثبت همبستگی منفی و با کمال‌گرایی منفی همبستگی مثبت دارند. تحلیل آماری داده‌ها نشان داد که این همبستگی‌ها برای سبک دلبستگی ایمن فقط نسبت به کمال‌گرایی مثبت و برای سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا فقط نسبت به کمال‌گرایی منفی توان پیش‌بینی دارند.

عزیزی (۱۳۹۰)، در مطالعه‌ای با عنوان پیش‌بینی شادکامی نوجوانان بر اساس سبک‌های دلبستگی یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک دلبستگی ایمن همبستگی مثبت معناداری با شادکامی دارد اما سبک‌های اجتنابی و دوسوگرا همبستگی منفی معناداری با شادکامی دارند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد ۰/۱۷ شادکامی توسط سبک‌های دلبستگی تبیین می‌شود. نتیجه گیری: به طور کلی انسان به گونه‌ای تحول می‌یابد که برخی از موقعیت‌ها او را شاد می‌کنند و پاره‌ای دیگر به تجربه احساس درماندگی منجر می‌شوند. تفاوت‌های فردی در احساس شادکامی با تفاوت‌های شخصیتی مرتبط‌اند؛ تفاوت‌هایی که می‌توانند ناشی از عوامل ژنتیک باشند.

پیشووا و همکاران (۲۰۱۱)، در مطالعه‌ای با عنوان رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی مثبت و منفی که روی ۴۶۱ نفر (۲۰۴ پسر و ۲۵۷ دختر) با استفاده از مقیاس کمال‌گرایی و مقیاس دلبستگی بزرگسالان انجام داد. نتایج این مطالعه نشان داد که رابطه بین سبک‌های دلبستگی و کمال مثبت و منفی معنی دار است. علاوه بر این سبک دلبستگی ایمن مثبت با کمال‌گرایی مثبت و منفی و کمال‌گرایی منفی در ارتباط است. از سوی دیگر سبک دلبستگی نایمن (اجتنابی و دوسوگرا) با کمال‌گرایی مثبت همبستگی منفی و با کمال‌گرایی منفی مثبت است.

لوال و همکاران (۲۰۰۹)، در مطالعه‌ای با عنوان دلبستگی بزرگسالان رمانیک و انواع کمال‌گرایی بر روی ۹۷ دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد با استفاده از مقیاس کمال‌گرایی و مقیاس دلبستگی بزرگسالان انجام داد نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که نمرات پیش‌بینی شده دلبستگی اضطرابی در مقیاس کمال‌گرایی خودارزیابی است اما در مقیاس کمال‌گرایی با وجود نیست.

روش‌شناسی

این مطالعه به روش توصیفی - همبستگی با جامعه آماری والدین دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر قم و با نمونه آماری در دسترس، طراحی و اجرا شده است. ابزار اندازه‌گیری شامل سه پرسش‌نامه استاندارد «کمال‌گرایی» فرات، «جهت‌گیری مذهبی» آلپورت و «سبک‌های دلبستگی» هازن و شیور، بود.

مقیاس کمال‌گرایی: این پرسشنامه در سال ۱۹۹۰ توسط فرات و همکاران بر پایه مدل چندبعدی کمال‌گرایی، ساخته شد. شامل دو مؤلفه اصلی مثبت و منفی و چهار مؤلفه فرعی با طیف لیکرت (۱= کاملاً موافق تا ۵= کاملاً مخالف) طراحی شده است (رم، ۲۰۰۵). مؤلفه‌ها شامل دو بعد کمال‌گرایی «مثبت» و «منفی» و چهار مؤلفه «نگرانی افراطی درباره اشتباہات CM»، «درک شخص از انتقادات والدین PC»، «درک شخص از انتظارات والدین PE»، «تمایل به شک و تردید DA»، برای «کمال‌گرایی منفی» و «گرایش به نظم و سازمان یافته بودن O»، «معیارهای عملکرد شخصی PS»، برای «کمال‌گرایی مثبت». نمره کمال‌گرایی کل از مجموع پنج زیر مقیاس از شش زیر مقیاس به استثنای زیر مقیاس نظم به دست می‌آید (رم، ۲۰۰۵). ضریب آلفای کرونباخ برای کمال‌گرایی کل ۰/۹۰، و برای خرده مقیاس‌های نگرانی از اشتباہ ۰/۸۸، انتظارات والدین ۰/۰۸۴، انتقاد والدین ۰/۰۸۴، شک و تردید در عمل ۰/۰۷۷، معیارهای شخصی ۰/۰۸۳ و سازماندهی ۰/۰۹۳ گزارش شده است (فرات و همکاران، ۱۹۹۰). این ابزار از اعتبار بالایی برخوردار بوده و در نسخه فارسی، اعتبار این پرسشنامه به روش همسانی درونی محاسبه شده و ضریب آلفای کرونباخ

برای کل آزمون ۸۵/۰، نگرانی افراطی درباره اشتباهات ۸۳/۰، درک شخص از انتقادات والدین ۶۶/۰، درک شخص از انتظارات والدین ۷۳/۰، تمایل به شک و تردید ۷۰/۰، گرایش به نظم و سازمان یافته بودن ۸۸/۰ و معیارهای عملکرد شخصی ۶۷/۰، برای کمال گرایی مثبت، ۸۲/۰ و کمال گرایی منفی، ۸۶/۰ گزارش شده است (نیکنام و همکاران، ۱۳۸۹).

مقیاس جهت‌گیری مذهبی: این آزمون در سال ۱۳۷۷ در ایران ترجمه و هنجاریابی شده که اعتبار و روایی آن توسط جان بزرگی (۱۳۷۷) بدست آمده است. همسانی درونی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۷۱/۰ و پایایی باز آزمایی آن ۷۴/۰ است. در این مقیاس، گزینه‌های عبارات ۱۲ تا ۱۱ جهت‌گیری مذهبی برونوی و عبارات ۱۳ تا ۲۱ جهت‌گیری مذهبی درونی را می‌سنجند. آلپورت و راس در سال ۱۹۶۷ این مقیاس را برای سنجش جهت‌گیریهای مذهبی درونی و بیرونی تهیه کردند، در مطالعات اولیه ای که صورت گرفت، مشاهده شد که همبستگی جهت‌گیری برونوی و درونی ۲۱/۰ است.

مقیاس سبک‌های دلبستگی بزرگسالان: این مقیاس با استفاده از مواد آزمون دلبستگی هازن و شیور و در سال ۱۹۹۰ توسط فراتست و همکاران بر پایه مدل چندبعدی کمال گرایی، ساخته و در دانشگاه تهران هنجاریابی شده است. این پرسشنامه ۱۵ سؤالی است و سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت می‌سنجد. این پرسشنامه شامل دو مؤلفه اصلی مثبت و منفی و چهار مؤلفه فرعی با طیف لیکرت (۱=کاملاً مخالف تا ۵=کاملاً موافق) طراحی شده است (رم، ۲۰۰۵). مؤلفه‌ها شامل دو بعد کمال گرایی «مثبت» و «منفی» و چهار مؤلفه «نگرانی افراطی درباره اشتباهات CM»، «درک شخص از انتقادات والدین PC»؛ «درک شخص از انتظارات والدین PE»؛ «تمایل به شک و تردید DA»؛ برای «کمال گرایی منفی» و «گرایش به نظم و سازمان یافته بودن O»؛ «معیارهای عملکرد شخصی PS»؛ برای «کمال گرایی مثبت». نمره کمال گرایی کل از مجموع پنج زیر مقیاس از شش زیرمقیاس به استثنای زیرمقیاس نظم به دست می‌آید (رم، ۲۰۰۵). ضریب آلفای کرونباخ برای کمال گرایی کل ۹۰/۰ و برای خرد مقياس‌های نگرانی از اشتباه ۸۸/۰، انتظارات والدین ۸۴/۰، انتقاد والدین ۸۴/۰، شک و تردید در عمل ۷۷/۰، معیارهای شخصی ۸۳/۰ و سازماندهی ۹۳/۰ گزارش شده است (فراست و همکاران، ۱۹۹۰). این ابزار از اعتبار بالایی برخوردار بوده و در نسخه فارسی، اعتبار این پرسشنامه به روش همسانی درونی محاسبه شده و ضریب آلفای کرونباخ برای کل آزمون ۸۵/۰، نگرانی افراطی درباره اشتباهات ۸۳/۰، درک شخص از انتقادات والدین ۶۶/۰، درک شخص از انتظارات والدین ۷۳/۰، تمایل به شک و تردید ۷۰/۰، گرایش به نظم و سازمان یافته بودن ۸۸/۰ و معیارهای عملکرد شخصی ۶۷/۰، برای کمال گرایی مثبت، ۸۲/۰ و کمال گرایی منفی، ۸۶/۰ گزارش شده است (نیکنام و همکاران، ۱۳۸۹). در مطالعاتی دیگر، ضرایب آلفای کرونباخ در زیرمقیاس‌های ایمن، اجتنابی و دوسوگرا؛ به ترتیب آقایان ۸۵/۰، ۸۴/۰، ۸۹/۰ و برای خانم‌ها ۸۳/۰، ۸۵/۰، ۸۵/۰ گزارش شده که حاکی از همسانی درونی مطلوب برای مقیاس است. ضرایب توافق کنдал برای سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۸۰/۰، ۶۱/۰، ۵۷/۰ (خسروشاهی و همکاران، ۱۳۸۹).

یافته‌ها

جدول ۱ آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) متغیرها

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	تعداد مشاهده
مقیاس کلی سبک‌های دلبستگی	65.33	10.379	277
مقیاس کلی جهت‌گیری مذهبی	49.96	11.087	277
جهت‌گیری مذهبی درونی	49.42	12.608	277
جهت‌گیری مذهبی بیرونی	50.79	12.090	277
مقیاس کلی کمال گرایی	64.69	15.593	277
کمال گرایی مثبت	58.57	17.239	277
کمال گرایی منفی	41.40	8.910	277

بر اساس نتایج به دست آمده، میانگین مقیاس سبک‌های دلبستگی از میانگین مقیاس کمال‌گرایی، بیشتر است. به عبارت دیگر، زنان به سبک‌های دلبستگی بیشتر از کمال‌گرایی توجه دارند.

جدول ۲ ماتریس همبستگی تک متغیرها

مقیاس کلی کمال گرایی	کمال گرایی منفی	کمال گرایی مثبت	جهت‌گیری مذهبی بیرونی	جهت‌گیری مذهبی درونی	مقیاس کلی جهت‌گیری مذهبی	مقیاس کلی سبک‌های دلبستگی	آماره‌ها	متغیرها
.329	-.291	.275	.411	.482	.477	1	میزان همبستگی	مقیاس کلی سبک‌های دلبستگی
.000	.000	.000	.000	.000	.000		سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	
.128	-.269	.198	.851	.862	1	.477	میزان همبستگی	مقیاس کلی جهت‌گیری مذهبی
.033	.000	.001	.000	.000		.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	
.224	-.332	.279	.483	1	.862	.482	میزان همبستگی	جهت‌گیری مذهبی درونی
.000	.000	.000	.000		.000	.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	
.024	-.149	.090	1	.483	.851	.411	میزان همبستگی	جهت‌گیری مذهبی بیرونی
.696	.013	.137		.000	.000	.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	
.573	.021	1	.090	.279	.198	.275	میزان همبستگی	کمال‌گرایی مثبت
.000	.731		.137	.000	.001	.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	

.386	1	.021	-.149	-.332	-.269	-.291	میزان همبستگی	کمال گرایی منفی
.000		.731	.013	.000	.000	.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	
1	.386	.573	.024	.224	.128	.329	میزان همبستگی	مقیاس کلی کمال گرایی
	.000	.000	.696	.000	.033	.000	سطح معناداری	
277	277	277	277	277	277	277	تعداد مشاهده	

بر اساس نتایج به دست آمده از ماتریس همبستگی، بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال گرایی رابطه معناداری در سطح اطمینان ۹۹ درصد، وجود دارد.

جدول ۳ همبستگی چندگانه و ضریب تعیین متغیرها

سطح معناداری مدل	آماره F مدل	استاندارد خطای برآورده	ضریب تعیین تغذیل شده	ضریب تعیین	همبستگی چندگانه	متغیرها
.000	58.89	8.712	.296	.301	.548	مقیاس جهت‌گیری مذهبی مقیاس کمال گرایی

بر اساس نتایج به دست آمده از همبستگی چندگانه و ضریب تعیین؛ بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال گرایی در زنان ۵۴٪ همبستگی چندگانه وجود دارد. بر اساس ضریب تعیین به دست آمده، مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال گرایی در زنان قادرند به میزان ۳۰ درصد از تغییرات مقیاس جهت‌گیری مذهبی را تبیین کنند. بر اساس آماره **F** به دست آمده، مدل همبستگی با اطمینان ۹۹ درصد، معنادار است.

جدول ۴ ضرایب مدل رگرسیون متغیرها

سطح معناداری	آماره T	ضرایب بتای استاندارد شده	ضرایب خطای استاندارد	ضرایب B استاندارد نشده	متغیرها
.000	5.345	.272	.034	.181	مقیاس جهت‌گیری مذهبی
.000	8.682	.442	.048	.414	مقیاس کمال گرایی
متغیر وابسته: سبک‌های دلبستگی					

بر اساس نتایج به دست آمده، ضرایب بتای مدل معنادار است. مقیاس جهت‌گیری مذهبی، با بتای ۲۷ درصد و مقیاس کمال گرایی با بتای ۴۴ درصد، قادرند جهت‌گیری مذهبی را در زنان، پیش‌بینی کنند.

نتیجه‌گیری

پیشرفت‌های به دست آمده در حوزه تحول قضاوت اخلاقی و نیز مسلح شدن روان‌شناسی به روش بررسی تحولی مفاهیم و سازه‌های روان نااختی به مطالعات روان‌شناسی دین نیز کمک شایانی کرده است. فولر و لوین (۱۹۸۰) و وايتمن لورنس (۱۹۹۴)، در زمینه بررسی ایمان و گرایش مذهبی پرداخته‌اند. این نظریه که از برخی جهات به نظریه قضاوت اخلاقی کلبرگ شباهت دارد. به نظر آنها، ایمان و گرایش مذهبی برای افراد در سنین مختلف دارای ساختار متفاوتی بوده و در صورت تشکیل گرایش مذهبی، منبعی برای سازه‌هایی چون کمال‌گرایی و سبک‌های دلبستگی خواهد بود.

هدف این مطالعه پیش‌بینی کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی بر اساس سبک‌های دلبستگی در زنان بود. این مطالعه به روش توصیفی - همبستگی در زنان شهر قم که به صورت داوطلب و به صورت دسترسی، انتخاب شدند، انجام شد. نتایج این مطالعه نشان داد که؛ بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی رابطه معناداری، وجود دارد. بین مقیاس سبک‌های دلبستگی با مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی در زنان ۵۴/۰ همبستگی چندگانه وجود داشته و بر اساس ضریب تعیین به دست آمده، مقیاس جهت‌گیری مذهبی و مقیاس کمال‌گرایی در زنان قادرند به میزان ۳۰ درصد از تغییرات مقیاس سبک‌های دلبستگی را زنان تبیین کنند. مقیاس جهت‌گیری مذهبی، با بتای ۲۷ درصد و مقیاس کمال‌گرایی با بتای ۴۴ درصد، قادرند سبک‌های دلبستگی را در زنان، پیش‌بینی کنند.

یافته‌های مطالعات بلت (۱۹۹۵)، بشارت و همکاران (۱۳۸۶)، خانجانی (۱۳۸۶)، روشنی (۲۰۱۲)، فتوحی بناب و همکاران (۱۳۸۸)، هانلر و گچوز (۲۰۱۰)، خدایاری‌فرد و دیگران (۱۳۸۶)، کیم و دیگران (۲۰۱۱)، نادری و همکاران (۱۳۹۳)، واحدی و همکاران (۱۳۸۸)، آرمین و همکاران (۱۳۹۰)، جوشنلو (۱۳۸۳)، عزیزی (۱۳۹۰)، پیشوای و همکاران (۲۰۱۱)، لوال و همکاران (۲۰۰۹)؛ یافته‌های این مطالعه را تأیید می‌کنند.

این مطالعه نشان داد سبک‌های دلبستگی پیش‌بینی کننده مناسبی برای کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی، در زنان بوده و البته اثر مقیاس سبک‌های دلبستگی بر کمال‌گرایی بیشتر از مقیاس جهت‌گیری مذهبی است. بنابراین در برنامه‌ریزی آموزش خانواده و آموزش سبک‌های دلبستگی در زنان باید به کمال‌گرایی، بیشتر از جهت‌گیری مذهبی، توجه شود.

منابع و مراجع

- [۱] آذربایجانی، مسعود (۱۳۹۲). تهیه و ساخت آزمون جهت گیری مذهبی با تکیه بر اسلام، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- [۲] آرمین، م.، سهرابی، ن. & کاظمی، س. (۱۳۹۰). رابطه ابعاد کمال‌گرایی والدین با عزت نفس و خودکارآمدی فرزندان. *روش‌ها و مدل‌های روان‌شنختی*، ۲(ویژه‌نامه)، ۱۵-۲۸.
- [۳] آقامحمدیان شعریاف، ح.، زارع زاده خیری، ش.، حکم‌آبادی، م.، & حروف قناد، م. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین ابعاد کمال‌گرایی با عملکرد جنسی زنان ناباور. *محله زنان مامایی و نازایی ایران*، ۹۷(۱۷)، ۹-۱۷.
- [۴] آقامحمدیان شعریاف، حمیدرضا (۱۳۸۱). بررسی سبک وابعاد دلبستگی بزرگسالان در تجاوزگران جنسی و مقایسه آن با افراد عادی، *مطالعات تربیتی و روان‌شناسی*.
- [۵] آقایوسفی، علیرضا و دیگران (۱۳۸۶). *روانشناسی عمومی*، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- [۶] احمدی، خدابخش و دیگران، (۱۳۸۵). «بررسی رابطه تقیدات مذهبی و سازگاری زناشویی» *خانواده پژوهی*، سال دوم، شماره ۵، ص ۵۵-۶۷.
- [۷] اسماعیلی فارسانی، بهمن (۱۳۷۴). بررسی ارتباط بین خوبی‌شتن پنداری و رضایت از زندگی زناشویی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و آزاد اصفهان. *پایان نامه کارشناسی ارشد (رشته مشاوره)*. تهران، دانشگاه تربیت معلم، دانشکده علوم تربیتی.
- [۸] بشارت، م.، جوشن لو، م.، & میرزمانی، س. (۱۳۸۶). رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی دانشور، کارشناسی ارشد پایان نامه ۱۴(۲۵)، ۱۱-۱۸.
- [۹] بشارت، محمدعلی (۱۳۹۰). نقش واسطه ای مکانیسم دفاعی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و ناگویی‌هیجانی، *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، سال ۶ شماره ۱.
- [۱۰] بهادری خسروشاهی، ج.، هاشمی نصرت‌آباد، ت.، & بیرامی، م. (۱۳۸۹). رابطه سبک‌های دلبستگی و تاب‌آوری با گرایش به مصرف مواد فصلنامه اعتیاد پژوهی مصرف مواد، ۱۴(۴)، ۱۷-۳۰.
- [۱۱] بهرامی احسان، هادی (۱۳۹۱). «رابطه بین جهتگیری مذهبی، اضطراب، و حرمت خود»، *روان‌شناسی*، سال ششم، ش. ۴.
- [۱۲] بهرامی احسان، هادی؛ تاشک، آناهیتا (۱۳۸۹). «ابعاد رابطه میان جهتگیری مذهبی و سلامت روانی و ارزیابی مقیاس جهت گیری مذهبی»، *روان‌شناسی و علوم تربیتی*، سال ۳۴، ش. ۲.
- [۱۳] بی‌طرف، ش.، شعیری، م. ر.، حکیم جوادی، م. (۱۳۸۹). هراس اجتماعی، سبک‌های والدگری و کمال‌گرایی. *روانشناسی تحولی روانشناسی ایرانی* پایان نامه کارشناسی ارشد، ۷(۲۵)، ۷۵-۸۲.
- [۱۴] تقی‌یاره، فاطمه و همکاران (۱۳۹۱). «بررسی ارتباط سطح تحول من، دلبستگی به خدا، و جهت‌گیری مذهبی در دانشجویان»، *محله روان‌شناسی*، ۳۳، سال نهم، شماره ۱، ص ۳-۲۱.
- [۱۵] ثنایی، باقر (۱۳۷۹). *مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج*. تهران: موسسه انتشارات بعثت.
- [۱۶] چناری، م. (۱۳۸۷). مقایسه خودپنداره دانش‌آموزان واحد والدین دارای نگرش‌های تربیتی مثبت و منفی با توجه به جنسیت دانش‌آموزان. *فصلنامه خانواده و پژوهش*، ۲(۴)، ۹۱-۱۱۰.
- [۱۷] حاتمی‌ورزنه، ایوالفضل، هاشم‌آبادی، بهرام، اسماعیلی، معصومه، فرحبخش، کیوموثر (۱۳۹۰). رابطه بین سبک فرزند پروری-دلبستگی و تعهد زناشویی در زنان متاهل دانشگاه علامه طباطبایی فصلنامه علمی پژوهشی جامعه شناسی زنان، سال دوم شماره سوم.
- [۱۸] حاجی سیدتقیا تقی، ز.، & پیوسته گر، م. (۱۳۹۴). مقایسه سطوح کمال‌گرایی مادر با پیوند والدین. *مطالعات روان‌شنختی* پایان نامه کارشناسی ارشد، ۱۱(۲)، ۴۷-۶۶.
- [۱۹] حسین‌پور، فاطمه (۱۳۸۹)، نشریه دفتر مرکزی مشاوره علوم و مرکز مشاوره دانشگاه تهران، شماره ۹۹ سال دهم.
- [۲۰] حقیقت‌منش، الهه، حمیدرضا، قنبری، هاشم‌آبادی، بهرام، علی، مهرام، بهروز (۱۳۸۹). بررسی سبک و ابعاد دلبستگی بزرگسالان در تجاوزگران جنسی و مقایسه آن با افراد عادی، *مطالعات تربیتی و روان‌شناسی*.
- [۲۱] حیدری، مجتبی (۱۳۸۹). بررسی رابطه جهت گیری مذهبی و رضامندی از زندگی زناشویی در خانواده‌های معلمان مرد شهرستان قم، پایان نامه کارشناسی ارشد، روانشناسی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

- [۲۲] خدایاری فرد، محمد و دیگران، (۱۳۸۶). رابطه نگرش مذهبی با رضایتمندی زناشویی در دانشجویان متاهل (خانوادهپژوهی)، سال سوم، شماره ۱۰، ص ۶۱۱-۶۲۰.
- [۲۳] رسولی، رویا (۱۳۹۱). بررسی مقایسه ای که در رابطه با جهت گیری مذهبی و عمل به باورهای دینی با سازگاری زناشویی در طلاب و دانشجویان، فصلنامه خانواده پژوهی، سال هشتم، زمستان، شماره ۳۲.
- [۲۴] ریترز، جورج (۱۳۷۴). نظریه جامعه شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: انتشارات علمی، چاپ چهارم.
- [۲۵] ساروخانی، باقر (۱۳۷۰). مقدمه ای بر جامعه‌شناسی خانواده، تهران: انتشارات سروش.
- [۲۶] سلیمانیان، ع.ا. (۱۳۷۳). بررسی تاثیرت فکرات غیرمنطقی (براساس رویکرد شناختی) بر نارضایتی زناشویی: پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره (چاپ نشده) دانشگاه تربیت معلم تهران.
- [۲۷] شریفی درآمدی، پرویز، نیکنام، ماندان، گیوه چی، الناز (۱۳۹۰). بررسی رابطه کمال گرایی مادران و دختران: پدیده انتقال بین نسلی، فصلنامه خانواده پژوهی، سال هفتم، شماره ۲۸.
- [۲۸] صفائی، ص. (۱۳۸۹). رابطه خودپنداره مادر با سبک دلبستگی و خودپنداره فرزند سمنان: پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه سمنان؛ ۱۳۸۹.
- [۲۹] صلحی، جواد و احمدی، محمدرضا (۱۳۹۲). نقش زندگی مذهبی در رضایتمندی زناشویی زوجین، روانشناسی و دین، شماره دوم، ص ۷۵-۹۰.
- [۳۰] عطاری، یوسفعلی، سرجشمه ابوالفضل، مهرابیزاده هنرمند، مهناز (۱۳۸۵). بررسی روابط ساده و چندگانه نگرش مذهبی، خوشبینی و سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی در مردان متاهل دانشگاه شهید چمران اهواز، مجله علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دوره سوم، سال سیزدهم، شماره ۱.
- [۳۱] غفوری، سمانه، و دیگران (۱۳۹۰). بررسی اثربخشی روش بخشودگی مبتنی بر درمانهای معنوی - مذهبی در کاهش تعارضات زناشویی، فصلنامه پژوهش‌های روانشناسی، سال ششم، زمستان، شماره ۲۴.
- [۳۲] غنی‌آبادی، کاظم (۱۳۸۹). نشریه دفتر مرکزی مشاوره علوم و مرکز مشاوره دانشگاه تهران، شماره ۹۹ سال دهم
- [۳۳] فتوحی بناب، سکینه (۱۳۸۸). بررسی رابطه جهت گیری مذهبی و سازگاری زناشویی، فصلنامه علمی پژوهشی دانشگاه تبریز، سال چهارم، تابستان، شماره چهارده.
- [۳۴] قهاری، شهربانو (۱۳۸۹). نشریه دفتر مرکزی مشاوره علوم و مرکز مشاوره دانشگاه تهران، شماره ۹۹ سال دهم
- [۳۵] کدیور، پروین (۱۳۸۵). روانشناسی تربیتی تهران: انتشارات سمت.
- [۳۶] کرین، ویلیام (۱۳۹۲). نظریه‌های رشد، ترجمه غلامرضا خوی نژاد، تهران: انتشارات رشد.
- [۳۷] کیانی، احمد رضا (۱۳۸۹). «بررسی رابطه ابعاد جهت گیری مذهبی و مرزهای ارتباطی خانواده های شهرستان نکا»، پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه علامه طباطبائی.
- [۳۸] مظاہری، محمدعلی (۱۳۸۱). نقش دلبستگی بزرگسالان (زنان و مردان) در کنش وری ازدواج، مجله روان‌شناسی، شماره ۱۵ سال چهارم.
- [۳۹] نجار، ز. (۱۳۸۹). بررسی ارتباط سبک‌های دلبستگی دینی و سلامت روانی دانشجویان ایرانی با سبک‌های دلبستگی والدین خود. (دکتری روانشناسی)، دانشگاه تربیت مدرس، پایان نامه کارشناسی ارشد. تهران.
- [۴۰] نجفی، حسین (۱۳۸۶). بررسی رابطه جهت گیری مذهبی با رضایت زناشویی و صمیمیت زناشویی معلمان دبیرستان، پایان نامه کارشناسی ارشد، مشاوره خانواده، تهران، دانشگاه تهران.
- [۴۱] نوروزی، اسدالله (۱۳۹۱). رابطه کمال گرایی و کیفیت زندگی با اهمال کاری تحصیلی دانشجویان دانشگاه اشرف شهر هرات، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.
- [۴۲] نوری‌زاده، مریم (۱۳۸۹). نشریه دفتر مرکزی مشاوره علوم و مرکز مشاوره دانشگاه تهران، شماره ۹۹ سال دهم.
- [۴۳] نویدیان علی سالار علیرضا (۱۳۸۰). بررسی رابطه احساس بیگانگی و خودپنداری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال تحصیلی ۷۸-۷۹. پایان نامه کارشناسی ارشد. طب و تزکیه، شماره ۴۳، صفحات ۱۰ تا ۱۹.
- [۴۴] واحدی، ش.، & مرادی، س. (۱۳۸۸). رابطه سبک‌های دلبستگی پدر و مادر با سازگاری هیجانی، رفتاری و اجتماعی در دانشجویان غیربومی سال اول اصول بهداشت روانی. پایان نامه کارشناسی ارشد (۳)، (۳)، ۱۱، ۲۲۳-۲۲۲.
- [۴۵] ولی‌نوری، ابوالفضل (۱۳۷۳). رابطه بین احساس بیگانگی و خودپنداره. پژوهش‌های روانشناسی، دوره ۳، شماره ۱ و ۲، صفحات ۳۱ تا ۲۰.

- [46] Alvarado, K. A., Templer, D. L., pesler, C., and Thomas, D. C. (1995). The Relationship of Religious Variables to Death Anxiety. *Journal of Clinical Psychology*, 51(2), 202 - 204.
- [47] and depression, focus on neuro endocrine regulation. *American Journal of Psychiatry*, 144, 9 -16.
- [48] Argyle, M. (2000). *Psychology and Religion: An introduction*. London: Routledge.
- [49] Bergin, A. E.; Stinchfield, R. D.; Gaskin, T. A.; Masters, k. S.; & Sullivan, C. E.; (1988). Religious life styles and mental health: An exploratory study. *Journal of Counseling Psychology*, 35, 91 -98.
- [50] Blatt S. J. (1995). The destructiveness of perfectionism. Implications for the treatment of depression. *Am Psychol*, 50(12), 1003-1020.
- [51] Calapess, J. (1987). Alternation in immunocompetence during stress, bereavement.
- [52] Cooper smith,S.(1967).The antecedents of Self-esteem.Sanfrancisco•W.H.Freeman.
- [53] Davis, C. (1997). Normal and neurotic perfectionism in eating disorders: An interactive model. *International Journal of Eating Disorders*, 22(4), 421-426. doi: 10.1002/(SICI)1098-108X(199712)22:4<421:AID-EAT7>3.0.CO;2-O
- [54] Ddlin, G.;Gilanty, E; & pown, K.M. (1999) *Health and Wellness* (6th ed.), Sudbury: Jones & Barther Publisher.
- [55] Ellis, A. (1980). Psychotherapy & atheistic values: A response to A. E. Bergin's "Psychotherapy & Religious values." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 48: 635-645, 639-642 .
- [56] Frost R O, Marten P A, Lahart C, & Rosenblate R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14, 449-468.
- [57] Galanter, M. (1982). Charismatic religious sects and Psychiatry, an overview. *American Journal of Psychiatry*, 139, 1539 -48.
- [58] Gorsach, R. L. (1988) Psychology of religion. *Annual review of psychology*. vol: 39, PP: 201 -221.
- [59] Koenig, H. G. & Larson, d. B. (2001). Religion and mental health: Evidence for an association. *International Review of Psychiatry*, 13, 67 -68.
- [60] Koenig, H.G., Cohen, H. J., Blazer, D. G., Pieper, C., Meador, K. G., Shelp, F., Goli, V., & Dipasquale, B. (1992). "Religious coping and depression among elderly, hospitalized medically ill men. *American Journal of Psychiatry*, 149, 1693 -1708
- [61] Lowell S, & Limke A. (2009). Adult Romantic Attachment and Types of Perfectionism *Journal of Scientific Psychology*, 18-23.
- [62] Monat, A., Lazarus, R. S. (1985). *Stress and Coping: An introduction*. New York: Colombia University Press.
- [63] Naderi S, Bagheri M, Darekordi A, & Sardouei Gh. (2014). The relationship between maternal attachment styles and adjustment of students according to the educational level of parents. *Journal of Personality & Individual Differences*, 3(5), 105-123.
- [64] Neelman, J. & Persaud, R. (1995). Why do Psychiatrists Neglect Religion. *pitish Journal of medical Psychology*. 68: 169 -178.
- [65] Niknam Marziyeh, Fararoui Mohammad, Kamkar Ali, Fouladi Narges, & Mohamadi Ali. (2012). Comparison Of Perfectionism In People Who Have Cosmetic Rhinoplasty Surgery And Control Group In Yasouj City. *Payavad Salamat Journal*, 6(1), 52-60.
- [66] Pargament, K. I.(1990). God help me (I): Religious coping efforts as predictors of the outcomes to significant negative life events. *American Journal of Community Psychology*, 18: 793.^۲۴ -

- [67] Pargament, K. I.; Kenneth, J.; Hathaway, W.; Grerengoed, N.; Newman, J. & Jones, W. (1988). Religion and the problem solving process: Three styles of coping. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 24, 90 -94.
- [68] Parker WD, & Adkins KK. (1995). A psychometric examination of the multidimensional perfectionism scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 17(4), 323-334.
- [69] Parker, W. D. (1997). An empirical typology of perfectionism in academically talented children. *American Educational Research Journal*, 34(3), 545-562.
- [70] Pishva, N., & Besharat, M. A. (2011). Relationship Attachment Styles with Positive and Negative Perfectionism. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 30, 402-406. Rahmanian Z, Mirzaian B, & R, H. (2012). The Relationship between Social Anxiety and Self-concept among Fifth Grade Female Students in Jahrom, Iran. *J Kerman Univ Med Sci*, 19(5), 502-510.
- [71] Saraswat,R.(1984). Self-concept Questionnaire,National psychological cooperation, India.
- [72] Stackert, R. A., & Bursik, K. (2003). Why am I unsatisfied? Adult attachment style, gendered irrational relationship beliefs, and young adult romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 34(8), 1419-1429
- [73] Zarezadeh-Kheibari Sh, Rafienia P, & Asghari-Nekah M. (2014). The Effectiveness of Expressive Art Group Therapy on Increasing Behavioral and Emotional Components of Self-Concept of Children in Family-Like Community Centers. *Journal of Clinical Psychology*, 6(2), 41-52.